

Český Dub

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Liberec

Nadmořská výška: 325 m n. m.

Počet obyvatel: 2 497

Adresa URL: www.cdub.cz

Okres: Liberec

GPS souřadnice: 50.661016N, 14.996187E

První pís. zmínka: 1115 (909 let)

PSČ: 463 43

Památky a zajímavosti Český Dub

Jádro dnešního Českého Dubu je městskou památkovou zónou. Poměrně nedávno objevená johanitská komenda sv. Zdislavy a Havla z Lemberka je dnes významnou historickou památkou. Historie této komendy sahá až do 13. století, kdy se král Václav I. rozhodl zabezpečit obchodní stezku řadou komend rytířského a špitálního řádu johanitů. Tyto kláštery měly vedle náboženské úlohy i úlohu polovojenskou a povinnost starat se o poutníky. V roce 1425 přilehlý klášter vypálili husitští sirotci a roku 1564 zde byl vystavěn renesanční zámek. Dlouhá léta se mělo za to, že komenda zanikla v dobách husitských válek. Stavebně-technický průzkum v letech 1991-93 vedl ke znovu objevení původního kláštera a zpřístupnění románské kaple sv. Jana Křtitele, románsko-gotické síně a menšího sálu konventu. Stáří románských a gotických památek tvoří naprostý historický unikát v českých zemích. Prostory johanitského kláštera s kaplí sv. Jana Křtitele tvoří samostatnou expozici Podještědského muzea. Pozdně románský kostel sv. Ducha vznikl společně s johanitskou komendou v polovině 13. století. Kolem kostela se rozkládal hřbitov, do špitálu při severní stěně se příležitostně docházela léčit i sv. Zdislava. V 80. letech 15. století zničil kostel požár, nová stavba Konráda Pflügera byla dokončena v roce 1490. Právě z této doby pochází zde objevená skříň malovaná šablonami či rytina hlavy malomocného na nároží čtvercové věže. Nad hlavním vchodem je umístěn kovový erb Rohanů. Baldachýnový portál s původními dveřmi v presbytáři pochází z roku 1530, oltáře jsou z konce 18. století a varhany z roku 1892.

Městské hradby z hrubě opracovaného pískovce a opuky jsou z osmdesátých let 15. století. Zachovaly se poblíž kostela sv. Ducha a u hlásky v Komenského ulici. Hláška bývala od 16. století šatlavou. Radnice byla postavena roku 1565 v renesančním slohu za Jana z Oprštorfu a několikrát přestavěna, naposledy v roce 1907, kdy vznikla přístavba s obřadní síní a novým vstupem. Mariánský sloup byl do středu náměstí umístěn roku 1723 jako upomínka na předchozí morové epidemie. Schmittův zámek v novoklasicistním slohu si nechal roku 1874 postavit podle projektu G. Sachera podnikatel Franz von Schmitt. Cenné jsou interiéry se štukovanými a dřevem obloženými stropy. Dnes slouží budova jako domov důchodců a je obklopena parkovou zahradou z konce 19. století. Kostel Nejsvětější trojice je poprvé zmiňován roku 1590, jde o jednoduchou raně barokní stavbu obdélníkového půdorysu. Vnitřní vybavení je ze počátku 17. století. Podještědské muzeum Karolíny Světlé sídlí v bývalé Blaschkeho vile postavené roku 1881 pro dceru Franze von Schmitta provdanou za Konráda Blaschku. Muzeum zde začalo působit v roce 1946. Interiér muzea navozuje atmosféru 19. století, v jeho sbírkách jsou mimo jiné předměty spojené s životem Karolíny Světlé, původní vybavení vesnické školy a kabinet grafiky místního rodáka Petra Dillingera. Samostatnou expozici tvoří prostory johanitského kláštera.

